Openbaar Zaaknummer: Z/26/344279

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Brief aan de gemeenteraad over Ontvlechting Bedrijfsvoering GGD en VRGZ

Collegedatum: 10 maart 2026

Kernboodschap

Met deze informatienota en bijbehorende brief informeren wij u over het richtinggevende besluit van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en van het algemeen bestuur van GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) om de gezamenlijke bedrijfsvoering te beëindigen. Beide organisaties richten dan een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie in.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Toelichting

Sinds 2013 werken VRGZ en GGD GZ samen op de bedrijfsvoeringstaken (HRM, ICT, financiën, facilitair en vastgoed). VRGZ is formeel werkgever van het bedrijfsvoeringsteam. Kosten worden gedeeld via het KGR-construct (Kosten voor Gemene Rekening). Door groei van de GGD, verschillen in organisatiecultuur en uiteenlopende landelijke ontwikkelingen is de samenwerking steeds minder passend en ontstaan risico's in aansturing, identiteit en kostenverdeling. Hierdoor is een scheefgroei ontstaan: VRGZ draagt feitelijk te veel kosten. De fiscale voorwaarden laten geen aanpassingen of nacalculatie toe. Hierdoor is het KGR-construct niet langer houdbaar en brengt het risico's op naheffing van btw met zich mee. In de brief vindt u meer informatie over de Kosten voor Gemene Rekening (KGR).

In 2024 heeft onderzoeksbureau SQALE drie toekomstscenario's uitgewerkt. Ook fiscalisten (o.a. BDO) hebben de risico's van het KGR-construct onderzocht. Uiteindelijk is geadviseerd voor scenario 2 – volledig eigen bedrijfsvoering. De voordelen van dit scenario zijn een duidelijke governance, passend bij eigen strategie en landelijke ontwikkelingen, toekomstbestendig, geen risico's op btw-heffing binnen KGR. De nadelen zijn eenmalige frictiekosten (circa € 2,2 mln.) en structurele meerkosten bij de GGD (circa € 0,7 mln. per jaar). Het is dus de beste aansluiting op taken, toekomst en financiële risico's. De andere scenario's zijn uitgelegd in de brief.

Op 18 december 2025 hebben de algemeen besturen besloten te sturen op scenario 2, na afweging van de voor- en nadelen, om door te gaan met twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties. De directies van VRGZ en GGD GZ werken dit uit in een plan met o.a.:

- een zorgvuldig ontvlechtingsproces;
- inrichting van afzonderlijke bedrijfsvoeringsorganisaties;
- financiële onderbouwing (structureel en incidenteel);
- financiering van frictiekosten;
- realistisch tijdspad en uitvoeringsplanning;
- communicatie met gemeenteraden.

Financiële consequenties

De structurele kosten blijven voor de VRGZ gelijk aan de begroting (peildatum 2024). Voor GGD GZ zijn er structurele meerkosten ingeschat van ongeveer € 700.000 per jaar (voor de gehele regio Gelderland-Zuid) wanneer de taken van bedrijfsvoering ontvlochten worden. Deze geschatte meerkosten zijn opgebouwd uit drie posten, te weten ICT, HRM en sturingskosten (inrichten management bedrijfsvoering en business control). De kosten en baten van alternatieve scenario's, zoals uitbesteden van onderdelen, worden nog onderzocht.

Daarnaast zijn er eenmalige frictiekosten voor ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering en de opbouw van een nieuwe GGD GZ-bedrijfsvoering. Deze kosten worden op ongeveer € 2.2 miljoen geschat.
Zowel de incidentele frictiekosten als de structurele kosten worden richting de besluitvorming verder uitgewerkt en nader gespecificeerd en zijn onderdeel van het bestuursvoorstel. Frictiekosten en structurele meerkosten zullen naar rato van het inwoneraantal doorberekend worden aan gemeenten.

Vervolgproces
De definitieve besluitvorming is gepland op:

- 9 april 2026 (VRGZ)
- 16 april 2026 (GGD GZ)

Omdat het besluit valt na verzending van de conceptbegroting 2027, is in die conceptbegrotingen nog geen rekening gehouden met de splitsing.
Voor gemeenten is continuïteit van de bedrijfsvoeringsdienstverlening essentieel. Beide organisaties zijn gevraagd de raden regelmatig te informeren over de voortgang en mogelijke financiële effecten.
Na de besluitvorming in april ontvangt de gemeenteraad een aanvullende informatienota met:

- het definitieve besluit,
- financiële uitwerking,
- gevolgen voor gemeentelijke begrotingen,
- verdere stappen in de implementatie.

Communicatie
We informeren de gemeenteraad van de gemeente Wijchen over de besluiten van het AB van de VRGZ in april.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen:
1. Brief gemeenteraad ontvlechting bedrijfsvoering GGD en VRGZ